

Előszó

Az 1953. október 1-én megalakított egységes vízügyi államigazgatás 70 éves. A születésnap alkalmából címlapunkkal emlékezünk elődeinkre és köszöntjük az ágazatban dolgozó munkatársainkat!

A Hidrológiai Közlöny 103. évfolyamának (2023) 4. száma a termálfürdők higiénés felmérésétől a repülőgépes monitoringig vezet olvasóit.

Lippai Anett, Farkas Rózsa, Szuróczi Sára, Szabó Attila, Felföldi Tamás, Marwene Toumi és Tóth Erika „Két budapesti termálfürdő mikrobiológiai vizsgálata (Budapest, Magyarország) – a fürdőzés és a medenceüzemeltetés hatása a vízminőségre” című közleménye átfogó képet ad a vízforgatással rendelkező és a töltő-ürítő üzemeltetésű medencék higiénés viszonyairól.

Nagy Eszter Dóra a „Sebesség alapú számítási módszer adaptálása hazai kisvízgyűjtőkön az összegyülekezési idő számítására” című dolgozatában hat kisvízgyűjtőn az áramlási sebesség alapján számít összegyülekezési idő értékeket. Ezeket összehasonlítva a csapadék-lefolyás időszakból kapott összegyülekezési idő értékekkel megállapítja, hogy a sebesség alapú eljárás alkalmatlan az összegyülekezési idő becslésére.

Huszonkét év kutatási munkájának eredményét teszi közzé *Szilágyi József* az „Egy termodinamikai alapú, rugalmas, minimális adatigényű területi párolgásbecslő módszer bemutatása a hazai vízgazdálkodás megtámogatásához” című közleményében. Az ismertetett termodinamikai alapú, minimális adatigényű becslési eljárás előnye, hogy mindössze két, könnyen kalibrálható paramétert tartalmaz. A módszer megbízható és rugalmas becslési opciót kínál a klímaváltozást is figyelembe veendő vízgyűjtő szintű vízgazdálkodás megtámogatásához.

Hogyan változnak rövid és hosszútávon a klimatikus viszonyok? Miként reagálnak erre folyóink? Erre a kérdésre keresi a választ *Kis Anna, Pongrácz Rita, Bartholy Judit és Szabó János Adolf* „Az éghajlatváltozás várható hatásának integrált, modell alapú becslése a Felső-Tisza vízjárására, a bizonytalanság számszerűsítésével” című közleményében. Eredményeik szerint a XXI. század során a nyári hónapok lefolyásának jelentős csökkenése valószínűsíthető. Bár a harmadfokú árvízvédelmi készültségi szintet meghaladó esetek száma várhatóan szignifikánsan kevesebb lesz a XXI. század közepére és végére, azonban ezek időnként árvíz-tömegükben súlyosabbak lehetnek a jelenleg megszokottaknál.

A szivárgási tényező a műszaki és a földtani gyakorlat egyik legbizonytalanabbul becsülhető jellemzője, ám pontos ismeretének jelentősége vitathatatlan. *Csoma Rózsa* „A szivárgási tényező jelentősége kavicsbányatavak hatásvizsgálata esetén” című tanulmánya a szerző sokéves tapasztalata segítségével ad útmutatást a rendelkezésre álló

számítási/becslési módszerek alkalmazhatóságáról, hangsúlyozva a jól megválasztott helyen helyszíni méréssel megalapozott szivárgási tényező meghatározásának fontosságát.

Demény Krisztina, Bakó Gábor, Molnár Zsolt, Molnár András és Vers József a „Nagyfelbontású Repülőgépes Monitoring Hálózat módszertanának alkalmazása nádas mintaterületen, a tihanyi Külső-tavon” című közleményükben az új, centiméter alatti felbontású részletességű ortofotókat készítő eljárás alkalmazási lehetőségét mutatják be.

A FÓRUM rovatban *Borsányi Máttyás* számol be a megújuló szabályozási és követelményrendszer változásával kapcsolatos ivóvízbiztonsági kérdésekről.

A KÖNYVISMERTETÉS rovatban *Somlyódy László és Somlyódy Nóra* „Egy élet a Balaton körül” című könyvről számolunk be. A könyvben apa és lánya beszélget a családról, a gyökerekről, a többszöri újrakezdésről és egy gazdag és eredményes szakmai életéről. A könyv előszavában Szöllősi-Nagy András a tőle megszokott briliáns gondolatokkal csigázza fel az olvasó érdeklődését. Mi is ez a „*Letehetetlen olvasmány? Korkép és kórkép?*”

Az év legnagyobb fenntarthatósági eseménye a PLANET BUDAPEST 2023 Fenntarthatósági Expó és Élményprogram volt, melyről az ESEMÉNYEK rovatban számolunk be. Szintén itt mutatjuk be az 50 éves esztergomi Duna Múzeumot, ahol – akár virtuálisan is (<http://dunamuseum.hu>) – megismerkedhetünk mindazzal az értékkel és tudással, amit a vizes ágazat tett le közös asztalunkra az elmúlt párszáz évben.

A NEKROLÓG rovatban öt kitűnő szakembertől, baráttól köszönünk el. Búcsúzunk *Ift Miklóstól*, a KAVÍZ Kaposvári Víz- és Csatornamű Kft. ügyvezető igazgatójától. Elbúcsúzunk *Reskóné dr. Nagy Máriától*, a Balaton és a Velencei-tó szakmai szerelmesétől, aki kollégáit, barátait nemcsak szakmaszeretetre, de emberségre is tanította. Búcsút veszünk *dr. Forró László* hidrobiológustól, aki 1978 óta volt a Magyar Természettudományi Múzeum Rákóczi és egyéb vízi gerintelenek gyűjteményének főmuzeológusa, valamint az Állattár igazgatója. 91 évesen, hosszú és sikeres szakmai pályafutása után hagyott itt bennünket *dr. Scheuer Gyula* hidrogeológus, a mészki szerelme. Tisztelettel búcsúzunk egyúttal *Várszegi Csabától* és *dr. Domokos Miklóstól*, régi VITUKI-s kollégánktól, aki 64 éven át volt a Magyar Hidrológiai Társaság tagja.

Köszönetemet fejezem ki a szerzőknek, a bírálóknak és a szerkesztőbizottságnak, hogy munkájukkal segítették a kötet megjelenését.

A Hidrológiai Közlöny 2024-től kicsit kinyitja a kaput és külön kötetben angol nyelvű közleményeket is közzétesz. A hamarosan megjelenő közlési útmutató alapján várjuk a magyar nyelvű dolgozatokhoz hasonló, magas tudományos színvonalú angol közleményeket! *Good luck!*

Dr. Major Veronika
a Hidrológiai Közlöny főszerkesztője